

1

Podstatná jména	rod mužský ten	rod ženský ta	rod střední to
názvy osob	chlapec otec podnikatel	dívka matka lékařka	dítě batole děvče
názvy zvířat	pes kos motýl	kočka vrána žába	tele kuře slunce
názvy věcí	stůl papír obchod	židle tužka tabule	počítadlo mýdlo divadlo
názvy vlastností	smutek žal strach	poctivost radost láska	veselí nadšení úsilí
názvy dějů	křik hluk šepot	malba jízda plavba	malování klepání létání

2

Přídavná jména	rod mužský	rod ženský	rod střední
Jaký? Jaká? Jaké?	kulatý veselý sladký	kulatá veselá sladká	kulaté veselé sladké
Který? Která? Které?	český venkovský znojemský	česká venkovská znojemská	české venkovské znojemské
Čí?	bratrův matčin sousedův	bratrova matčina sousedova	bratrovo matčino sousedovo

3

Zájmena

já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony, ona, se (zvrtné)	osobní
ten, ta, to, tento, tato, toto, tenhle, onen, takový, týž, tentýž, sám	ukazovací
můj, tvůj, svůj, jeho, její, náš, váš, jejich	přivlastňovací
kdo? co? který? jaký? čím?	tázací
kdo, co, který, jaký, čím, jenž	vztažná
někdo, něco, některý, nějaký, něčí, leckdo, leckterý, ledakdo, kdokoli, kdosi, cosi, kterýsi, jakýsi, čísi, každý, všichni	neurčitá
nikdo, nic, nijaký, ničí, žádný	záporná

Zájmena zastupují ve větách podstatná jména nebo přídavná jména, nebo ukazují na osoby, zvířata a věci. Označujeme je číslem 3.

4

Číslovky

kolik?	určité:	jeden, dva, sto, tisíc, milión	základní
	neurčité:	několik, mnoho, málo	
kolikátý?	určité:	první, druhý, stý, tisící, miliontý	řadové
	neurčité:	několikátý	
kolikery?	určité:	dvojí, dvoje, trojí, troje, patery	druhov
	neurčité:	několikery	
kolikrát?	určité:	dvakrát, třikrát, stokrát	násobn
kolika-násobný?	neurčité:	dvojnásobný, několikrát, několikanásobný	

Číslovky označují počet nebo pořadí. Označujeme je číslem

5

Slovesa

co mohou dělat osoby	co mohou dělat zvířata	co mohou dělat věci
pracovat	pohybovat se	houkat
malovat	růst	skřípat
číst	létat	létat
cvičit	skákat	viset
smát se	vrčet	jezdit
volat	kvičet	troubit
sedět	ležet	řezat
prodávat	plavat	vonět
učit se	pobíhat	svítit
děkovat	cválat	tikat

Slovesa jsou slova, která vyjadřují, co osoby, zvířata a věci dělají nebo co se s nimi děje. Označujeme je číslem 5.

6

Příslovce

Kde?	vpředu, nalevo, vzadu, napravo, nahoře, dole, vlevo, vpravo, uprostřed, doma, venku, tady, daleko, zde, všude, vysoko, vedle . . .
Kam?	pryč, domů, dopředu, dozadu, tam, daleko, dolů, ven, zpět, zpátky, doleva, doprava, nahoru, sem . . .
Kdy?	včera, dnes, zítra, náhle, ráno, odpoledne, večer, loni, občas, náraz, málokdy, pořád, zase, příště, znovu, včas, denně, potom, pak, obvykle, pozdě, někdy, dříve . . .
Jak?	honem, lehce, dobře, tiše, klidně, rychle, pomalu, zdravě, tmavě, náraz, snadno, časně, marně, barevně, úprkem, hlasitě, dlouho, často, česky, hezky, modře, skutečně, trochu, pečlivě, lépe, dlouze, lehce, trochu, široko, úzce, krásně, jemně, skromně . . .

Příslovce odpovídají na otázky kde, kam, kdy, jak.
Označujeme je číslem 6.

7

Předložky

na, do, v, ve, z, ze, s, se, k, ke, po, před, za, u, nad, o, pro, od, pod, přes, mezi, vedle, kolem, proti, bez . . .

Předložky se spojují s podstatnými jmény.
Označujeme je číslem 7.

8

Spojky

a, i, ani, nebo, ale, avšak, však, nejen, aby, ač, jakmile, jestliže, když, protože, třebaže, že, . . .

Spojky spojují věty nebo slova.
Označujeme je číslem 8.

9

Částice

at', kéž, necht', což, ...

**Částice uvozují
samostatné věty.
Označujeme je číslem 9.**

10

Citoslovce

Nálady a city

ach, oj, fuj, hej, hop, hoj,
ouvej, achich, jejda, jemine,
hurá, brr ...

Hlasy a zvuky

ťuk, břink, bác, dupy, dup,
kokodák, hop, žbluňk, cink,
hú, haló, kykyryký, kuku, bé,
vrkú, haf, vrr, bum, mňau,
vrrr, bzzbzz, vrz, vrz, kva,
klap, hrr, rata ...

**Citoslovce vyjadřují nálady, city nebo označují hlasy a zvuky.
Označujeme je číslem 10.**